

ПОЛІТИЧНИЙ «ЗАПЛИВ» ДЕНИСА СИЛАНТЬЄВА**Кулик Сергій Михайлович***кандидат політичних наук,**доцент кафедри країнознавства і міжнародних відносин, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки***ПОЛИТИЧЕСКИЙ «ЗАПЛИВ» ДЕНИСА СИЛАНТЬЕВА****Кулик Сергей Михайлович,***кандидат политических наук,**доцент кафедры страноведения и международных отношений, Восточноукраинский национальный университет имени Леси Украинки***POLITICAL «SWIM» OF DENNIS SILANTIEV****Kulyk S.M.***PhD, assistant professor**of country studies and international relations department, the Eastern European National University by Lesya Ukrainka***АНОТАЦІЯ**

Наявність спортсменів у політичному процесі – технологія, що успішно апробована у країнах світу, застосовується і в Україні, що додає популярності і прохідності політичним партіям. Проаналізовано спортивну обумовленість політичної діяльності Д.Силантьєва за алгоритмом: «діючий спортсмен – громадський діяч – персона світського життя – учасник соціальних проектів – кандидат в народні депутати – народний депутат». Охарактеризовано роль і значення кожного з цих етапів у політичній діяльності Д.Силантьєва, перспективи роботи спортсмена у вищому законодавчому органі держави.

АННОТАЦИЯ

Наличие спортсменов в политическом процессе — технология, успешно апробирована в странах мира, применяется и в Украине, что добавляет популярности и проходимости политическим партиям. Проанализирована спортивная обусловленность политической деятельности Д.Силантьев по алгоритму: «действующий спортсмен — общественный деятель — лицо светской жизни — участник социальных проектов — кандидат в народные депутаты — народный депутат». Охарактеризована роль и значение каждого из этих этапов в политической деятельности Д.Силантьева, перспективы работы спортсмена в высшем законодательном органе государства.

SUMMARY

The presence of athletes in the political process – a technology that has been successfully tested in different countries of the world, that is also used in Ukraine, which adds some popularity and passableness to political parties. Sports conditioning of D.Sylantiev political activity is analyzed according to the algorithm «active sportsman – public figure – person of social life – the participant of social projects – candidate of People’s Deputies – Member of Parliament». The role and importance of each of these stages in D.Silantiev political activities are characterized, the prospects of an athlete work in the highest legislative body of the state are described.

Ключові слова: спортсмен, «Фонд підтримки молодіжного і олімпійського плавання», проекти, кандидат у народні депутати, виборча кампанія, Радикальна партія Олега Ляшка.

Ключевые слова: спортсмен, «Фонд поддержки молодежного и олимпийского плавания», проекты, кандидат в народные депутаты, избирательная кампания, Радикальная партия Олега Ляшко.

Key words: athlete, «Found of Youth and Olympic Swimming Supporting», projects, candidate of People’s Deputies, election campaign, Radical Party of Oleg Lyashko.

Постановка проблеми. Після закінчення активної кар’єри перед спортсменами виникає питання вибору подальшого шляху розвитку. Відомі українські спортсмени та чиновники від спорту активно пробують свої сили в політиці, беруть участь у виборах різних рівнів. Сьогодні найуспішнішим з вітчизняних спортсменів-політиків є Віталій Кличко.

Так, у Верховній Раді України третього скликання народними депутатами були обрані три представники спорту, найпотужніше спортивне лобі виявилось у четвертому скликанні парламенту – семеро осіб, тоді як три наступні – були представлені чотирма спортсменами [18]. З десяти найвідоміших спортсменів і функціонерів спорту, які балотувались

до Верховної Ради у 2014 р., лише двоє – В.Кличко і Д.Силантьєв, стали народними депутатами. Тому актуальним є проведення комплексного аналізу особливостей політичної діяльності Д.Силантьєва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Політична діяльність Д.Силантьєва фрагментарно досліджена українськими науковцями. Спочатку це були матеріали у періодичних виданнях у контексті співпраці його «Фонду підтримки молодіжного і олімпійського плавання» з політичними силами, кандидатами в народні депутати від мажоритарних округів щодо пропагування здорового способу життя, реалізації різних соціальних проєктів. Зростання політичної активності Д.Силантьєва зумовило збільшення інформаційних згадувань про нього. Так, передвиборну кампанію спортсмена до Верховної Ради України у 2012 р. розглядали кореспонденти у публікаціях [13; 14; 11; 22].

Найбільше матеріалів у засобах масової інформації про Д.Силантьєва з'явилося під час передвиборчої кампанії Радикальної партії Олега Ляшка на парламентських виборах 2014 р. та після обрання Д.Силантьєва народним депутатом від цієї партії [10; 19].

Політична діяльність «зірки» світового плавання частково висвітлена у його особистих інформаційних джерелах – сайті «Фонду підтримки молодіжного і олімпійського плавання» [21], блогах на «Українській правді» [2], «Кореспонденті» [1], сторінці у «Facebook». Офіційна інформація про виборчі кампанії Д.Силантьєва розміщена на сайті Центральної виборчої комісії, Верховної Ради України.

Виділення раніше невирішених частин загальної проблеми. Особливості включення проблем фізкультури і спорту у політичну діяльність, виборчі кампанії Д.Силантьєва.

Ціль статті – виявити особливості спортивної обумовленості політичної діяльності заслуженого майстра спорту України, срібного призера Олімпійських Ігор 2000 р. у Сіднеї Д.Силантьєва за алгоритмом: «діючий спортсмен – громадський діяч – персона світського життя – учасник соціальних проєктів – кандидат в народні депутати – народний депутат».

Виклад основного матеріалу. «Велика» політика завжди супроводжувала Дениса Силантьєва. Так, президент Л.Кучма нагородив його орденом «За заслуги», В.Янукович – стипендією і почесною грамотою Кабінету Міністрів України, а офіційне «розставання з водою» відбулось за участю офіційних осіб – міського голови Харкова М.Добкіна, заступника голови ОДА С.Стороженка [6]. Після завершення спортивної кар'єри Д.Силантьєв робить перші самостійні кроки в політику – він зайнявся громадською роботою і благодійними проєктами, що стало вже традиційним для українських спортсменів. У 2007 р. спільно з Я.Клочковою, тоді депутатом

Харківської міської ради (фракція Партії регіонів), він заснував благодійний фонд «Україна Спортивна», пізніше – громадську організацію «Фонд підтримки молодіжного та олімпійського плавання Яни Клочкової і Дениса Силантьєва». До 2014 р. у десяти містах України – Києві, Запоріжжі, Херсоні, Дніпропетровську, Житомирі, Львові та інших було створено «Клуб дитячого плавання», у яких дітей з дитбудинків, малозабезпечених сімей, з обмеженими фізичними можливостями безоплатно навчали плаванню в басейнах та на відкритій воді. Також був заснований міжнародний турнір Кубок Дениса Силантьєва «Містер Батерфляй» [21]. Д.Силантьєв активно проводив «Олімпійський урок» та інші спортивні акції у школах шістнадцяти регіонів України.

Спочатку проєкти Фонду реалізовувались завдяки особистим контактам засновників, згодом – за підтримки місцевих освітянських, спортивних керівників. У різний час фінансовими партнерами Фонду були: мережа магазинів «Спортмайстер», телекомунікаційна компанія «Київстар», ТМ «Добряна», НОК України, банки, міністерства, громадські організації, наприклад, благодійні фонди українських олігархів – «За Севастополь!» В.Новинського, «Патріот Запоріжжя» Є.Черняка, Благодійний фонд О.Фельдмана, міжнародний фонд «Відродження». Залишаючись безпартійним, Д.Силантьєв своїми проєктами зацікавив різні політичні сили. Співпраця з ними ґрунтувалась на переконанні спортсмена, що «до цієї проблеми не можна бути у владі чи в опозиції. Діти тонуть – яка різниця, ви за Віто чи за Юлю? І Віта, і Юля однаково байдужі до цієї проблеми. Цим просто треба зайнятися. Причому, на державному рівні» [7].

Спортивні акції Д.Силантьєва супроводжувались політичним навантаженням. Так, у Львові на урочистій церемонії відкриття «Школи плавання Д.Силантьєва» 31 травня 2009 р. відбувся заплив між депутатами міської ради, виступив лідер ВО «Свобода» О.Тягнибок, який вручив призи переможцям запливу серед дітей. Благодійний фонд народного депутата О.Фельдмана (Блок Юлії Тимошенко) виділив кошти на навчання плаванню дітейсиріт у Харкові (2009 р.) [7]. У Запоріжжі підтримку в організації роботи «Клубу дитячого плавання» у 2011–2013 рр. надала міська організація Партії регіонів та фонд «Патріот Запоріжжя», на його відкритті були присутні міський голова, депутати обласної ради від ПРУ. Новий сезон «Клубу» у Херсоні (2011 р.) допоміг відкрити депутат міської ради (фракція «Третя сила»), засновник обласного «Громадянського руху «Відродження Херсона» А.Путілов. Крім цього, у Чернігові, Херсоні, Сумах, Житомирі між органами влади, благодійними організаціями та Фондом були підписані Меморандуми про співробітництво щодо сприяння розвитку водних видів спорту. Таким чином

представники політичних сил отримували певні електоральні дивіденди, а Д.Силантьєв, на нашу думку, намагався бути рівновіддалений від них,

«вибиваючи» гроші на реалізацію проектів. Водночас, вважаємо, що такі масштабні проекти могли бути реалізовані лише за сприяння і підтримки правлячої партії.

Діяльність Фонду набула суспільного резонансу. У 2010 р. Д.Силантьєв брав участь у парламентських слуханнях у Верховній Раді «Про становище молоді в Україні. Молодь за здоровий спосіб життя», на яких запропонував пакет пропозицій [12]. Проблеми, які він тоді окреслив, – відсутність державної волі до відродження сучасної спортивної інфраструктури,

залишаються актуальними, а шляхи їх вирішення Д.Силантьєв послідовно відстоює і нині.

Фонд займався також екологічними («Н2О»), соціальними («Чиста країна – здорова родина», «Ставай чемпіоном!») проектами, видавничою (книга «Зіркові історії успіху» для дітей від відомих спортсменів), благодійною (проект «Відчуй книгу») діяльністю. До їх проведення були залучені відомі спортсмени, актори, артисти естради. Д.Силантьєв неодноразово брав участь у всеукраїнських громадських (соціальних) кампаніях: «Краплина крові – життя людини», «Публічні люди проти дитячого алкоголізму», «Через місяць ресторани України звільняться від тютюнового диму», «Краще тверезе життя».

Таблиця 1

Посади, які обіймав, та акції, у яких брав участь, Д.Силантьєв*

№ з/п	Посада, назва організації	Роки	Мета
1	Засновник благодійного фонду «Україна Спортивна»	Літо 2007 р.	Спорудження надсучасного басейну будівництво спортмайданчиків, пф здорового способу життя
2	Президент «Фонду підтримки молодіжного та олімпійського плавання Я.Клочкової і Д.Силантьєва»	2008 р.	Забезпечення належних умов для плавання як соціального явища і вид
3	Радник міністра у справах сім'ї, молоді і спорту Ю.Павленка	Березень 2009 р.	Лобювання розвитку і підтримку особливо плавання
4	Учасник інформаційної кампанії «Я проти насилля!», ініційованої Мінсім'ї, молоді і спорту, програмою ЄС «Права жінок і дітей в Україні»	Серпень 2010 р.	Домашнє насилля не повинно зали закритими дверима
5	Співголова Комітету громадянського контролю «Євро-2012» «Друг «Євро-2012»	2007-2012 Вересень 2011 р.	Підтримка проектів, пов'язаних з проведенням «Євро-2012» в персональна відповіді держслужбовців за дії з підгот «Євро2012»
6	Посол кампанії «Година Землі» під гаслом «Твій хід – мій хід. Кинь виклик світу, щоб врятувати Планету»	23 березня 2013 р.	Вимкнути електроенергію на одну метою боротьби зі зміною клімату
7	Заступник Громадської ради при голові КМДА О.Попові	Березень 2013- грудень 2014 рр.	Громадський контроль за діяльністю ефективна взаємодія КМДА з громадськістю під час формування та реалізації державної політики в м. Києві

* Складено автором.

Обіймаючи різні посади у громадських організаціях, Д.Силантьєв ініціював і брав активну участь у проведенні спортивних змагань між їх учасниками – був суддею змагань з плавання між журналістами та волонтерами «Євро-2012», Новорічного запливу серед журналістів, учасником футбольного матчу на Кубок Дружби між командами КМДА та Громадської ради при КМДА. Проекти, організовані Д.Силантьєвим, створили запит на спорт, який, на його переконання, повинен

розвиватись за підтримки державного і приватного фінансування. Завдяки його зусиллям була розроблена державна програма розвитку водноспортивних комплексів, яка не була реалізована за відсутності сильного «лобі» у парламенті, для того, щоб внести її окремим рядком у бюджет.

Позитивний імідж Д.Силантьєв створював продумано. Виділимо такі його елементи: спортивні досягнення (перший чемпіон світу з плавання в незалежній Україні); освіта (кандидат педагогічних

наук); гармонія у сім'ї – чоловік (дружина Інна – директор Фонду, «без дружини мене немає»), син (чудові стосунки з батьками, батьками дружини), батько (виховує сина дружини), домашній улюбленець (собака); стиль життя (прихильник здорового способу життя, відданий одній марці авто); друзі (політики, зірки естради, спорту); законслухняний громадянин (зразковий платник податків); активна громадянська позиція (підтримка подій на Євромайдані); інформаційна доступність (особистий блог, наявність власної прес-служби); публічність (активне світське життя, участь у телешоу, член журі конкурсів); просвітницька робота (видання книг, пропаганда спорту); соціальна спрямованість громадської роботи (президент Фонду з навчання плаванню, який охоплює слабозорих і глухих дітей з дитячих будинків, дітей з малозабезпечених сімей); фінансова незалежність (привози, інвестиції у бізнес друзів, участь у рекламних акціях). Відзначимо й те, що, на нашу думку, українське суспільство готове сприймати спортсменів у політиці.

Поїздки по містах країни в межах реалізації різних соціальних проєктів, зустрічі з представниками влади різних рівнів, громадськими діячами, політиками, бізнесменами, забезпечили впізнаваність спортсмена серед населення. У ситуації, коли «нас слухають, з нами погоджуються, але роблять все по-своєму», восени 2011 р. Д.Силантьєв заявив, що в політику мають йти «тільки ті спортсмени, які відчують в собі сили і нахнення щось змінити. Якщо такі люди будуть в парламенті, то і спорту буде набагато легше». Як приклад він навів діяльність спортсменів у Державній Думі Російської Федерації. Результатом осмислення зробленого в останні роки стало принципове рішення Д.Силантьєва у 2012 р балотуватися самовисуванцем (безпартійним) у кандидати в депутати Верховної Ради України. Щоб не дискредитувати себе участю в жодній політичній партії, він відмовився від запрошення увійти до першої десятки двох провідних партій, пропозицій політичних сил підтримати його по округу. Зважаючи на попередню співпрацю Д.Силантьєва з політичними силами, вважаємо, що однією з них, ймовірно, була Партія регіонів України.

Д.Силантьєву пропонували балотуватись у містах, де вже було створено «Клуби дитячого плавання», однак він вибрав Оболонський район м. Києва. Це було несподівано, адже Д.Силантьєв був директором Центру навчання плаванню Деснянського району, тобто не працював і не мешкав у цьому окрузі. Резонанс у засобах масової інформації викликав той факт, що у декларації за 2011 р., поданій до ЦВК, вказано суму доходу 16 851 грн. – тобто виключно зарплата тренера. Згідно документу, кандидат не володів нерухомим майном і транспортними засобами, не мав коштів на банківських рахунках. При цьому сім'я спортсмена

сплатила 5.975 грн. за утримання свого майна і 1.100.101 грн. – на погашення основної суми позики [8]. Як пояснив Д.Силантьєв, ці кошти він заробив під час кар'єри професійного плавця, а фінансову підтримку під час виборчої кампанії забезпечили власні заощадження, підтримка друзів, з якими співпрацював у проєктах, і які, згідно із законом перераховували кошти на рахунок кандидата.

Особливістю виборчого округу № 217 було те, що це один з найбільших виборчих округів у столиці, а на одній з виборчих дільниць у 2012 р. тут голосував Президент України В.Янукович. Тому до 22 кандидатів, які балотувалися, була привернута постійна увага. Найвідомішими серед них були: депутат Верховної Ради (фракція ПРУ) від цього округу – В.Столар; депутат Київради, громадський діяч О.Бригінець – від «Батьківщини», лідер партії «Єдиний центр» – політолог В.Карасьов, кандидати у Президенти України у різний час – М.Габер від Патріотичної партії, і член фракції «НУ-НС» В.Лановий, самовисуванець; заміністра екології і природних ресурсів І.Вільдман, самовисуванець; від політичної партії «УДАР Віталія Кличка» – Ю.Крикунов. Більшість кандидатів уже мали досвід тривалої політичної діяльності.

В окрузі не вдалось узгодити єдиного кандидата від об'єднаної опозиції і партії «УДАР», а тому Д.Силантьєв став найбільш послідовним опонентом кандидата від влади – В.Столара. Тому закономірно, що під час виборчої кампанії в Інтернеті з'явилися публікації-компромет про участь «бойовика» Д.Силантьєва в одному із запорізьких злочинних угруповань [17], його співпрацю з депутатом Київської обласної ради від Партії регіонів П.Церулем, називали також прізвища відомих осіб, які оплачували кампанію та фінансові витрати на політичну рекламу.

У команді кандидата, яку консультував політтехнолог Д.Видрін [9], працювало десять осіб з «Фонду підтримки молодіжного і олімпійського плавання». Політичний дебют Д.Силантьєва зумовив його часту появу в телефірах, різних ток-шоу, інформаційних матеріалах у засобах масової комунікації. Протягом виборчої кампанії він провів понад сто зустрічей з виборцями, а ініційовані ним акції проходили під логотипом «Сила добра». Зважаючи, що реальні зміни треба починати з рівня району, він у своїй передвиборній програмі (Див. Таблиця 3) пропонував оболонцям прогресивні ідеї: контроль використання бюджету району та комунальних платежів, запровадження «електронного уряду»; право обирати і відкликати місцевих посадовців, розглядати питання щодо облаштування життя у районі на місцевому референдумі, рішення якого є обов'язковими, створення муніципальної міліції; створення робочих місць. У своїх виступах він критикував українських політиків: «у нас не еліта – у нас команда

утилізаторів», «люди їх цікавлять тільки в тому обсязі, в якому обслуговують їхні потреби» [14]. Вважаємо, що критика Д.Силантьєвим українських політиків, влади була безособовою, тому «не критичною» для них, і не завадила далі співпрацювати йому особисто, Фонду з різними політичними силами. Як член президії Федерації плавання України він «озвучив» питання корупційних схем у міністерстві спорту, професійному спорті.

Д.Силантьєва заявляв, що йде у парламент тому, що спорт перестав бути популярним і доступним.

Логічно, що саме тема спорту була провідною у його передвиборній кампанії. В одному («У здоровому тілі – здоровий дух») із чотирьох пунктів передвиборної програми спортсмен обіцяв ремонт і реконструкцію спортивної інфраструктури, доступність басейнів, спортзалів, майданчиків, безкоштовні заняття плаванням дітям з соціально-незахищених сімей, впровадження спеціальних програм реабілітації та підтримки інвалідів з вадами зору і опорно-рухового апарату.

Таблиця 2

Тема спорту у виборній кампанії Д.Силантьєва до Верховної Ради України у 2012 р.*

№ з/п	Дата, ініціативи Д.Силантьєва	Результат
1	Власні засоби масової комунікації: сайт: www.syla.ch , obolonsila@gmail.com , блог на «Українській правді», «Кореспондент», інформаційний листок «Оболонь назавжди»	Пропагування здорового способу життя, політичних інформування про перебіг виборчої кампанії
2	21 серпня, Відповідь Д.Силантьєва на висловлювання радника Президента А.Герман – «хороші політики можуть вийти із журналістів, але не спортсменів»	Захист честі українських спортсменів: «не всі політики представляти Україну на міжнародній арені так, як це спортсмени»
3	27 серпня, блог	Критикує ідею міністра освіти і науки, молоді і спорту Д.Табачника відміни оцінок з фізкультури в школі. На думку Д.Силантьєва, в приховувати реальні дані про рівень фізичної підготовки дітей
4	30 серпня, Київ	Закриття Клубу дитячого плавання
5	1 вересня	Привітання українських школярів і студентів, батьків, викладачів з Днем знань
6	4 вересня, Київська міська дитяча лікарня №1	Відвідав дітей, які за станом здоров'я у День знань не були присутні в шкільних лінійках. Закликав до благодійної допомоги цій лікарні
7	8 вересня, День фізкультури і спорту в Україні, Оболонська набережна	Відкриття першої черги стадіону водних видів спорту. Присутність глядач
8	11 вересня, блог	Запропонував створити у Верховній Раді фракцію чи депутатську групу яка б займалась питаннями фізкультури і спорту
9	19 вересня, Оболонська набережна	Промоакція до «Дня Чемпіонів» – альпіністи провели вертикальну акцію на стіні будинку
10	22 вересня, Всесвітній день без автомобіля	Пропагування ідеї: за межі району – на машині, всередині Оболонської набережної – на велосипеді
11	24 вересня, Київ, Перший міський форум вчителів фізичної культури	Учасники: вчителі фізкультури, методисти, тренери, журналісти, профільні чиновники Міністерства, КМДА (2012) Презентація методичного посібника для вчителів з плавання
12	25 вересня, Незалежна громадська акція «Оболоні – безпечні дороги»	Волонтерська програма Фонду Д.Силантьєва, мета – знизити рівень небезпеки на пішохідних переходах, якими найчастіше користуються школярі
13	30 вересня, Оболонська набережна	Проведення масової зарядки «День Чемпіонів». Встановлено рекорд із масової ранкової зарядки – 11786 осіб одночасно. Запропонував опонентів по округу брати участь – «Агітуйте справами, а не посміттям»

14	5 жовтня, кінотеатр «Братислава»	Прем'єрний показ докфільму «Оболонь назавжди». Запросили 250 оболонців, які мешкають у районі від початку його будівництва. Тема – обговорення стану і перспектив району (передвиборна програма Д.Силантьєва)	
15	18, 20 жовтня, книгарні Оболонського району	Презентація книги «2012: Записки нормального українця»	
16	З 18 жовтня, пересувний пункт	Видача сертифікатів учасників акції «День Чемпіонів»	
17	Жовтень, видання інформаційної листівки «Оболонь назавжди!», як наслідок судові позови В.Столара до Д.Силантьєва	Двічі виграв суд у В.Столара: 1. Щодо причетності останнього до побиття народного депутата від БЮТ В.Бондаренка у ВР; 2. В.Столар – співзасновник скандально відомої фірми-забудовника «Еліта-центр»	
18	21-26 жовтня, телеканал «Інтер», передвиборний рекламний ролик «Відкрили найвищі горизонти»	Тема ранкової зарядки, акція «День Чемпіонів»	

*Складено автором: за [1].

Д.Силантьєв використав нестандартну передвиборчу технологію – ранкову зарядку, хоча заявляв, що ця акція аполітична. «День Чемпіонів» спутав карти його політичним опонентам. Ще у вересні його штаб запрошував людей прийти на Оболонську набережну, щоб разом з мешканцями району встановити світовий рекорд з наймасовішої ранкової зарядки. На фоні заклику провести зарядку спортсмен підвищив свою впізнаваність – за тиждень до події його рейтинг досяг 8,5% (третє місце серед кандидатів округу) [11]. Зважаючи на те, що електорат спортсмена був нестабільний – підлітки і молодь, частково їх батьки, вважаємо, що проведення зарядки допомогло прийняти рішення тим громадянам, які ще не визначилися з вибором кандидата. Після проведення зарядки, соціальні мережі були переповнені позитивними відгуками, матеріалами з акції, таким чином швидко зріс рейтинг кандидата. Пізніше передвиборний рекламний ролик на тему ранкової зарядки транслював телеканал «Інтер».

Також Д.Силантьєв застосував модну технологію – формування образу політика посередництвом книги [3]. Так, у «2012: Записки нормального українця», написаної у вигляді щоденника, йшлося про рішення автора йти у політику, аналіз діяльності деяких політичних лідерів, соціальну і політичну ситуацію в країні та перспективи її розвитку. Цікаво, що назва одного з її розділів – «Близькість влади з народом все більше нагадує звалтування» [16]. Він заявляв про те, що має бути одна державна мова – українська, що йому імпонують гасла опозиції, В.Кличко, а в майбутньому парламенті готовий співпрацювати з «УДАРом».

Свій політичний дебют Д.Силантьєв вважав вдалим – четверте місце за результатами голосування (5.559 /5.18% голосів виборців проти 34.048 /31.75% – у переможця). Сам спортсмен причиною поразки назвав те, що люди голосували більше за прапори, бренди «Батьківщини», ПРУ, «УДАРу», ніж за особистості. Недоліком було те, що команда

Д.Силантьєва, не оприлюднила фінансовий звіт про виборчий фонд кандидата, а витрати на політичну агітацію і рекламу не відповідали рівню доходів його сім'ї.

Після виборів Д.Силантьєв продовжує активно займатись громадською роботою. Будучи переконаним, що фізкультура і масовий спорт в Україні, випали з переліку пріоритетів політичної еліти, він у своєму блозі полемізує з міністром освіти і науки, молоді і спорту Д.Табачником з приводу ініціативи останнього запровадити обов'язкові уроки плавання в школі [2]. Підтримуючи її, спортсмен водночас наголошує, що повинна бути розроблена програма на декілька років, інакше все закінчиться показухою.

Під час подій на Євромайдані, в день відкриття Олімпіади 2014 р. у Сочі, він звернувся до тренерів з проханням застерегти спортсменів від участі у «силових» мітингах, адже «спортсмен – це не «тітушка», не екстреміст і не бандит, а чесна людина» [2]. Також Д.Силантьєв був серед «зірок» різних проектів телеканалу «1+1», які у лютому записали відеозвернення до українського народу, з метою продемонструвати, що Україна – єдина! У березні Громадська рада при голові КМДА, у заснуванні якої, експерти вбачали тенденцію до монополізації влади з боку Партії регіонів [5], і одним з чотирьох заступників якої був Д.Силантьєв, оголосила недовіру керівництву міської влади за бездіяльність під час суспільно-політичного протистояння на Євромайдані протягом грудня 2013 – лютого 2014 рр. щодо захисту життя і здоров'я громадян. У цей час Д.Силантьєв брав участь у різних благодійних проектах: його лот – майстер-клас з плавання.

У лютому 2014 р. Д.Силантьєв заявив, що «йому не імпонує жоден політик», і дуже складно досягти здійснення тих завдань, які він ставив перед собою як громадський діяч. На нашу думку, символічним і злободенним на тлі агресії Російської Федерації проти України був пост Д.Силантьєва «Путін відродив ГТО. Чому не Україна?» [2]. У ньому

спортсмен наголошує на катастрофічному стані фізичного здоров'я нації у контексті захисту і обороноздатності країни. Напередодні президентських виборів 2014 р. Д.Силантьєв зазначив, що у своїх програмах «кандидати у президенти не мають чіткої стратегії та системного підходу, спрямованих на всебічний фізичний розвиток дітей та молоді».

Усе це стало мотивами для рішення балотуватись знову. Він погодився на пропозицію лідера Радикальної партії О.Ляшка брати участь у виборах в його команді. Політик підтримував соціальні проекти Д.Силантьєва з 2011 р., а визначальним для спортсмена стало те, що у списку РПОЛ не було депутатів попередніх скликань, комуністів і пенсіонерів, вміння О.Ляшка переконувати людей. Таким чином, безпартійний Д.Силантьєв став політичною вітриною РПОЛ, хоча стверджував, що йому надходило декілька пропозицій від інших партій.

У вересні, під час з'їзду Радикальної партії, Д.Силантьєв був на восьмому місці в списку кандидатів у народні депутати. У цей час у засобах масової комунікації з'явилися публікації, автори яких неодноразово називали О.Ляшка «проектom

Львовчкіна», і припускали, що Д.Силантьєв теж був включений у квоту С.Львовчкіна. На підтвердження цього наводили такі факти: Д.Силантьєв був заступником голови Громадської ради КМДА при О.Попові, якого щільно курирував тодішній голова Адміністрації Президента В.Януковича; напередодні виборів його часто бачили у кулуарах Верховної Ради, а на показах колекцій дружини С.Львовчкіна З.Ліхачової традиційно присутнє подружжя Силантьєвих [10; 19]. Після коригування партійного списку Д.Силантьєв опинився на дванадцятому місці, з якого і потрапив у парламент.

Незважаючи на різний час написання програм, нові суспільно-політичні обставини в державі, стверджуємо, що передвиборна програма РПОЛ відповідала поглядам Д.Силантьєва, хоча у її програмі відсутні згадки про фізкультуру і спорт. Аналізуючи висловлювання спорт смена, додамо, що він виступає за інтеграцію України в ЄС, боротьбу з корупцією, радикальні реформи у сфері спорту (зміну системи освіти, уроки фізкультури в школі, розвиток соціальної інфраструктури, приватно-державне партнерство у галузі спорту). Водночас, нам не вдалось з'ясувати чіткої позиції Д.Силантьєва щодо інших програмних положень партії.

Таблиця 3

Спільні положення передвиборчих програм Д.Силантьєва і РПОЛ*		
№ з/п	Передвиборча програма	
	Кандидата у народні депутати Д.Силантьєва, 2012 р.	Радикальна партія Олега Ляшка, 2014 р.
1	Киянам – ефективне самоврядування. Новий Закон «Про столицю України – місто-герой Київ», відродження районних рад, наділення їх повноваженнями та фінансовими ресурсами, їх контроль міською громадою	Децентралізація влади. Обраний голова громади пр важливі для людей рішення. Громада – повн розпорядник земель, будівель, устаткування. Зібран залишати на місцях, які використовують громади. проводять референдуми для вирішення важливих пита
2	Чинників – під контроль громади. Позбавлення депутатів усіх рівнів своїх повноважень у випадку висловлення недовіри з боку виборців шляхом проведення місцевого референдуму	Повна люстрація чиновників на місцях, у результаті скорочення апарату
3	Пенсіонерам – підтримка бізнесу. Соціальна відповідальність бізнесу (дитсадки, школи, лікарні), пільги пенсіонерам для придбання необхідних товарів	Організація цільової грошової допомоги малозабе Перегляд системи комунальних виплат

*Складено: за [15].

На нашу думку, Д.Силантьєва приніс певну електоральну «користь» для РПОЛ на парламентських виборах. По-перше, він став «одним із нових облич», обіцяних О.Ляшком у списку партії. Позитивне реноме дозволило йому як VIP-агітатору супроводжувати лідера і кандидатів від партії по мажоритарних округах у передвиборній кампанії, у тих регіонах, де функціонували «Клуби дитячого плавання». І найважливіше, спортивна спрямованість його громадської діяльності, попередньої передвиборної кампанії дозволила уникнути надмірної політизованості, виявилась актуальною у

суспільстві. О.Ляшко заявляв, що у Радикальної партії великі державницькі плани щодо Д.Силантьєва [4].

Відразу після перемоги РПОЛ на парламентських виборах Д.Силантьєв повідомив, що планує отримати посаду міністра молоді і спорту, але спершу хотів би запровадити нові законопроекти з метою зробити спорт популярним і доступним [20]. Хоча Радикальна партія прийняла пропозицію прем'єр-міністра України А.Яценюка очолити це міністерство в майбутньому уряді, однак Д.Силантьєв публічно відмовився від неї. Серед

причин відмови він зазначив, що як народний депутат «підготував низку важливих законопроектів для розвитку любительського і професійного спорту і має намір зосередитись на їх просуванні, бо без потрібних для країни і прогресивних законів будь-який міністр буде безсилий». Додамо, що Д.Силантьєв завжди активно співпрацював з міністрами молоді і спорту України щодо реформування спортивної галузі держави. Важливо й те, що у тексті Коаліційної угоди є лише невеликий пункт щодо спорту (розділ XVI, п. 5), формулювання і вимоги у якому відповідають баченню Д.Силантьєвим шляхів вирішення проблем щодо здорового способу життя та громадянського здоров'я.

У перші тижні роботи новобраної Верховної Ради України народний депутат Д.Силантьєв був медіа-представником О.Ляшка. Зважаючи на те, що Д.Силантьєв має досвід інформаційного зв'язку між громадянським суспільством і державними структурами, бізнесом, вважаємо, що він і надалі залишатиметься певним «медіамоном», зв'язковим між виборцями і депутатами, урядовцями. Адже, багато народних депутатів восьмого скликання –

С.Львовичкін, В.Новинський («Опозиційний блок»), А.Гопко («Самопоміч»), О.Фельдман (позафракційний) та інші, у різний час були причетні до громадських ініціатив, проектів спортсмена.

Д.Силантьєв входив до робочої групи, яка займалася включенням питання про зняття депутатської недоторканості до тексту коаліційної угоди, є заступником голови Комітету, головою підкомітету з питань фізичної культури та спорту Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики та спорту Верховної Ради України. На відміну від багатьох інших депутатів Радикальної партії, він у місячний термін представив свою декларацію про доходи у 2013 р. Також підтримав запрошення іноземних фахівців до Кабінету міністрів України. Д.Силантьєв «не змінив плавки на посвідчення депутата», і вже у новому статусі започаткував нові соціальні проекти у «Школі дитячого плавання» – для представників соціально незахищених верств населення, вимушених переселенців із зони АТО, пацієнтів лікарень, організував благодійні заходи.

Висновки і пропозиції. Громадський діяч Д.Силантьєв своїми проектами створив запит на спорт, і держава, на його думку, повинна цей запит забезпечити. Його ідеї щодо розвитку спорту зацікавили представників різних політичних сил, з якими він активно і тривалий час співпрацював, організовував спортивно-пропагандистсько-агітаційні акції. Поступово спорт зі сфери професійних і громадських інтересів Д.Силантьєва перейшов у політичну. У 2012 р. йому не вдалось самостійно потрапити до Верховної Ради України, тому на наступних виборах він увійшов до списку Радикальної партії О.Ляшка. У передвиборних кампаніях він наголошував переважно на проблемах

розвитку вітчизняного спорту і фізичної культури, здоров'я української нації. Оскільки Д.Силантьєв досить обережний у своїх висловлюваннях, важко чітко визначити його політичні погляди.

До парламенту Д.Силантьєв прийшов з пакетом законопроектів, у яких пропонує змінити підхід до формування здоров'я дітей під час навчання у школі, створити можливості для підтримки здоров'я протягом усього життя. Вагомі політичні перспективи спортсмена підтверджує той факт, що йому пропонували очолити профільне міністерство. Ми прогнозуємо «вільне» голосування безпартійного Д.Силантьєва у Верховній Раді, незважаючи на позицію фракції РПОЛ, його вихід із складу фракції, і просування на посади у виконавчі органи влади.

Список літератури

Блог Дениса Силантьєва на «Кореспондент» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://blogs.korrespondent.net/blog/celebrities>.

Блог Дениса Силантьєва на «Українській правді» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://blogs.pravda.com.ua/authors/sylantyev>.

Бондар Ю. Книжкові видання як форма соціальної та політичної комунікації / Ю. Бондар // Вісник Книжкової палати. – 2013. – № 10. – С. 39-41.

Булатову икнулось. Ляшко уже об'явив імя нового министра спорта [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://grominfo.eu/news/ua/policy/opinions/60878>.

Громадський сектор «одобрямсу» – нове дітище влади [Електронний ресурс] – Режим доступу: dif.org.ua/ua/events/gromadski-se-vladi.htm.

Денис Силантьєв [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kartka.com.ua/dovidnik/ucheba/kursi/-shchasliva-rodina-kiev-otzivi/397.html>.

Денис Силантьєв: Спорт, як і бізнес, потребує інвестицій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://glavred.info/archive/2010/01/12/100508-1.html>.

Кандидати в депутати в одномандатному виборчому окрузі. Одномандатний виборчий округ №217 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.cvk.gov.ua/pls/vnd2012/WP033?PT001F01=9008&pf7331=217.

Козак Т. День с кандидатом. Денис Силантьєв [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://blogs.korrespondent.net/blog/journalists/3233415>.

Ніколаєнко Т., М.Каменев. Олигархи на виборах: Ставки Левочкина, Фирташа и Бойко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.theinsider.ua/politics/54438e12340ac/>.

Округ 217: первая сенсация в Киеве? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://for-ua.com/analytics/2012/10/02/160345.html>.

Парламентські слухання про становище молоді в Україні. Молодь за здоровий спосіб життя. 3 листопада 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: http://static.rada.gov.ua/zakon/skl6/11session/par_sl/sl0311110.htm.

Петровський Г. Денис Силантьєв: Коли тонуть діти, не важливо – ти за Вітю чи за Юлю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gazeta.ua/articles/politics/456876>.

Петровський Г. Денис Силантьєв: Україною керує команда утилізаторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gazeta.ua/articles/politics/456868>.

Програма кандидата в народні депутати України виборчого округу № 217 Силантьєва Дениса Олеговича [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2012/WP407?pt001f01=900&pf7201=4228>; Програма Радикальної партії Олега Ляшка «План Ляшка. Перемога України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2014/WP502?pt001f01=910&pf7171=144>.

Силантьєв Д.О. 2012: Записки нормального українця / О.Д.Силантьєв. – К.: [б. п.], 2012. – 128 с.

Скелеты в шкафу Дениса Силантьєва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://newsw.com/62755-2267/>.

Спортсмены в парламентах. История [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://xsport.ua/Olympics_s/news/_118687.

Сюрпризы списка Ляшко. Главный радикал ведет в Раду людей Левочкина, миллионеров и чиновников Януковича [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://obozrevatel.com/politics/50719.html>.

Украинский пловец Денис Силантьєв решил серьезно настроится на политику [Электронный ресурс] – Режим доступу: <http://mysport.in.ua/news/view/>.

Фонд підтримки молодіжного та олімпійського плавання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://swimfond.com.ua/>.

Черевко А. Денис Силантьєв: «Хороші спортсмени виростають із людей, які можуть розраховувати лише на себе» / А. Черевко // День. – 2012. – 21 серпня.